

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางด้วยสายการบินภายในประเทศของผู้โดยสารชาวไทยและชาวต่างชาติ และเพื่อพยากรณ์แนวโน้มจำนวนผู้โดยสารที่เดินทางด้วยเครื่องบิน โดยใช้แบบจำลอง Multinomial Logit สำหรับวิเคราะห์ผู้โดยสารชาวไทย 547 ตัวอย่าง และแบบจำลอง Binary Logit สำหรับวิเคราะห์ผู้โดยสารชาวต่างชาติ 509 ตัวอย่าง นอกจากนี้ใช้วิธี Deseasonalized Time Trend เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนผู้โดยสารภายหลังจากการมีสายการบินต้นทุนต่ำให้บริการของท่าอากาศยาน 4 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย และหาดใหญ่

ผลการศึกษาในประเด็นแรกคือลักษณะผู้โดยสารชาวไทยซึ่งเลือกใช้สายการบินไทยจะมีต้นทุนเวลาและต้นทุนความปลอดภัยสูง ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง และประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานอื่น ๆ ของรัฐ โดยมีจุดประสงค์การเดินทางเพื่อทำงาน/ประชุมสัมมนา และจองตั๋วผ่านตัวแทนจำหน่าย ในขณะที่ผู้โดยสารที่เลือกใช้สายการบินนกแอร์ เป็นผู้ที่ใช้อินเตอร์เน็ตและรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง ผู้โดยสารของสายการบินไทยแอร์เอเชียจะรับรู้ต้นทุนในการเดินทางสูง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง และใช้อินเตอร์เน็ต ผู้โดยสารของสายการบินวัน ทู โก จะรับรู้ต้นทุนในการเดินทางสูง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง และจองตั๋วโดยสารในวันเดินทาง หรือก่อนล่วงหน้าไม่เกิน 3 วัน

ประเด็นที่สองคือลักษณะผู้โดยสารชาวต่างชาติซึ่งเลือกใช้สายการบินไทยจะมีต้นทุนของเวลาสูง ได้รับข้อมูลของสายการบินจากบริษัทตัวแทนจำหน่ายที่ต่างประเทศ โดยจองตั๋วล่วงหน้านานตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป และผู้โดยสารที่มีอายุมากขึ้นจะมีแนวโน้มเลือกใช้สายการบินไทยมากขึ้น ผู้โดยสารชาวต่างชาติของสายการบินต้นทุนต่ำเป็นผู้โดยสารที่เดินทางมาพร้อมกับเพื่อนและใช้อินเตอร์เน็ต

ประเด็นที่สามคือจำนวนผู้โดยสารโดยรวมหลังจากมีสายการบินต้นทุนต่ำให้บริการแล้วของท่าอากาศยานกรุงเทพฯ และหาดใหญ่มีแนวโน้มคงที่ แต่ท่าอากาศยานเชียงใหม่และเชียงรายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นอกจากนี้พบว่าจำนวนผู้โดยสารของสายการบินที่ไม่ใช่สายการบินต้นทุนต่ำของทุกท่าอากาศยานมีแนวโน้มลดลง และจำนวนผู้โดยสารของสายการบินต้นทุนต่ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกท่าอากาศยาน

This study focused on factors affecting the decision of Thai and foreign passengers to choose airlines for domestic travels, and to forecast the number of passengers. Multinomial logit was used for the study of 547 Thai passengers whereas binary logit was adopted for 509 foreign passengers. Deseasonalized time trend was utilized to analyze the number of passengers travelling by air after the availability of low-cost airlines at Bangkok, Chiang Mai, Chiang Rai and Hatyai international airports.

This study revealed that the passengers using Thai Airways International were those having high cost of time and safety, female, government officials/employees of state enterprises and other state employees. They traveled for work/meetings and booked the ticket via travel agencies. Passengers who chose Nok Air used internet heavily and paid for the ticket by themselves. Passengers of Thai Air Asia perceived high cost of travelling, paid for the ticket by themselves, and used internet heavily. Lastly, passengers of One-Two-Go also perceived high cost of travelling, paid for the ticket by themselves, and booked the ticket on the travelling day or less than or equal to 3 days in advanced.

The second finding related to the characteristics of foreign passengers who were passengers of Thai Airways International. They tended to perceive high cost of time, receive information from travel agencies abroad and book the ticket more than 1 month in advanced. The older the passengers, the higher probability to choose Thai Airways International. The passengers of low-cost airlines traveled with friends and used internet frequently.

The third finding was that the forecast of the numbers of passengers after low-cost airlines have become available at Bangkok and Hatyai international airports was steady. There were increasing trends for Chiang Mai and Chiang Rai. However, the number of passengers of non-low cost airlines would face decreasing trends. The results implied increasing of low-cost airlines' passengers at every airport.